

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα
Πληροφορίες: Χ.Εισαγγελέα
Τηλέφωνα: 213-1513506
FAX: 213-1513512
E-mail: vouli2@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 16/4/2019
Αρ. Πρωτ. 10940/176

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Τμήμα Ερωτήσεων**

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Κατερίνα Μάρκου

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: α) Η με αριθμό πρωτ. 5348/5-2-2019 Ερώτηση

Σε απάντηση της (α) σχετικής **Ερώτησης** που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη Βουλευτή κ. Κατερίνα Μάρκου, σας γνωστοποιούμε ότι η ενεργειακή φτώχεια είναι ένα φαινόμενο-αποτέλεσμα της οικονομικής ύφεσης που εμφανίζεται στην Ευρώπη με την κρίση του 2009. Στην Ελλάδα εμφανίστηκε το 2011 ως αποτέλεσμα των πολιτικών λιτότητας οι οποίες άρχισαν τότε να υιοθετούνται και συνεχίστηκαν από την επόμενη Κυβέρνηση (2012-2015). Αν και δεν υπάρχει επίσημος ορισμός της ενεργειακής φτώχειας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή ορίζεται ως η αδυναμία των νοικοκυριών, να καλύψουν τις ανάγκες τους σε ενέργεια. Στην Ελλάδα ορίζεται αντίστοιχα, όταν ένα νοικοκυριό διαθέτει πάνω από το 10% του διαθέσιμου εισοδήματος για την κάλυψη των αναγκών του σε ενέργεια. Είναι γεγονός ότι οι ασκούμενες πολιτικές λιτότητας και η ύφεση της τελευταίας οκταετίας είχε ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) κατά περίπου 25%, και την αντίστοιχη μείωση του εισοδήματος των νοικοκυριών κατά περίπου 30%, ιδιαίτερα των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών ομάδων. Τα παραπάνω είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των νοικοκυριών τα οποία δεν μπορούν να καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες, καθώς και την αδυναμία πολλών πολιτών να εξοφλήσουν τις οφειλές τους στη ΔΕΗ, τον μεγαλύτερο πάροχο ηλεκτρισμού στην Ελλάδα.

Το 2015, η νέα κυβέρνηση κλήθηκε να αντιμετωπίσει τις διαμορφωθείσες συνθήκες μιας ανθρωπιστικής κρίσης. Ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ως αξιωματική αντιπολίτευση ακόμα, το 2014, αναγνώριζε το πρόβλημα της ενεργειακής φτώχειας και συνεχίζει, ως Κυβέρνηση πλέον, να αντιλαμβάνεται τη διάστασή του στην Ελλάδα. Για αυτό και σήμερα η κυβέρνηση προσεγγίζει το πρόβλημα ολιστικά και όχι αποσπασματικά. Η καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας λόγω της κλιμακωτής εντατικοποίησής της τα τελευταία κυρίως έτη, αποτελεί κεντρικό πυλώνα της πολιτικής μας, ο οποίος εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο στήριξης των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού οι οποίες βίωσαν εντονότερα τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, της προηγούμενης οκταετίας. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει ήδη προχωρήσει προς αυτή την κατεύθυνση, σε ένα πλέγμα παρεμβάσεων, με στόχο να αμβλύνει την επιβάρυνση των ευάλωτων συμπολιτών μας.

Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, το οποίο υποβλήθηκε πρόσφατα στην ΕΕ (Ιανουάριος 2019) καθορίστηκε συγκεκριμένος ποσοτικός στόχος αντιμετώπισης του φαινομένου της ενεργειακής πενίας έως το έτος 2030, ενώ προδιαγράφηκαν τα βασικά μέτρα πολιτικής τα οποία αναμένεται να συμβάλλουν στην επίτευξη του εν λόγω στόχου. Αναφορικά με το ποσοτικό

στόχο, προβλέπεται ότι θα υπάρξει μείωση κατά τουλάχιστον 50% των σχετικών δεικτών αποτύπωσης της ενεργειακής ένδειας μέχρι το έτος 2025 και μέχρι το έτος 2030 αυτό το ποσοστό να έχει μειωθεί κατά 75% σε σχέση με το έτος 2016 και εντέλει να είναι αρκετά χαμηλότερο από το μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας (άρθρο 25) στο πλαίσιο του ν. 4342/2015, κρίθηκε αναγκαία τόσο η ολοκλήρωση των διαδικασιών για την αναθεώρηση των σχετικών οδηγιών, όσο και η κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα με σκοπό τη μεγιστοποίηση των συνεργειών με τα λοιπά μέτρα πολιτικής τα οποία σχεδιάζονται μέχρι το έτος 2030. Ουσιαστικά, η καταπολέμηση του φαινομένου της ενεργειακής πενίας τέθηκε μέσα σε ένα ολιστικό πλαίσιο σχεδιασμού συνδυαστικά κυρίως με τα μέτρα πολιτικής για την προώθηση των ΑΠΕ και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης που προβλέπονται σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Η ολοκλήρωση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί το φθινόπωρο του έτους 2019, ενώ οι βασικές προβλέψεις του θα ληφθούν υπόψη στο αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Όλα τα παραπάνω συνηγορούν στο συμπέρασμα ότι η αντιμετώπιση του φαινομένου της ενεργειακής πενίας μέσω της υιοθέτησης μιας σφαιρικής προσέγγισης αποτελεί βασική προτεραιότητα πολιτικής σε εθνικό επίπεδο. Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα περιγράφονται τα ήδη δρομολογημένα μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας:

➤ Αναφορικά με το Κοινωνικό Τιμολόγιο (ΚΟΤ), θεσπίστηκαν κριτήρια, τα οποία κατέστησαν δικαιότερο το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (ΚΟΤ), ώστε να ωφεληθούν οι πλέον ευάλωτοι καταναλωτές. Ταυτόχρονα, καταργήθηκε η απένταξη δικαιούχων του ΚΟΤ, στις περιπτώσεις υπέρβασης της κατανάλωσης. Ενδεικτικό στοιχείο των τομών που καθιερώθηκαν είναι ότι οι πιο ευάλωτοι καταναλωτές έχουν πλέον έκπτωση στο ηλεκτρικό ρεύμα περί το 70%, από 30%-35% που είχαν με το προηγούμενο σύστημα. Ειδικότερα:

α. Εισήχθησαν εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια αξίας ακίνητης περιουσίας, ώστε να δικαιούνται την έκπτωση μόνον πολίτες με πραγματική ανάγκη ενίσχυσης. Υπολογίζονται εισοδηματικά κριτήρια, τα οποία δεν θα αφορούν μόνον στο φορολογητέο εισόδημα, αλλά και όλα τα αφορολόγητα ή αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα. Με αυτό τον τρόπο αποκλείονται περιπτώσεις, όπως βίλες εκατοντάδων τετραγωνικών μέτρων σε «ακριβές» περιοχές, οι ιδιοκτήτες των οποίων διαθέτουν υπερπολυτελή αυτοκίνητα και εισόδημα από καταθέσεις εξωτερικού αλλά εμφανίζουν χαμηλό εισόδημα και είναι ενταγμένοι στο κοινωνικό τιμολόγιο.

β. Με βάση εισοδηματικά κριτήρια, τα οποία δεν θα αφορούν μόνον στο φορολογητέο εισόδημα, αλλά και όλα τα αφορολόγητα ή αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα, δημιουργήθηκαν δύο βασικές κατηγορίες δικαιούχων. Η πρώτη, περιλαμβάνει όσους πληρούν τα κριτήρια για τη χορήγηση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, οι οποίοι θα δικαιούνται διπλάσια έκπτωση στα τιμολόγια τους από αυτή που λαμβάνουν σήμερα. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθούν τα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά της χώρας. Η δεύτερη, περιλάβει νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα, με βάση τα όρια τα οποία ισχύουν και σήμερα για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ.. Η κατηγορία αυτή δικαιούται την ίδια έκπτωση που λάμβανε και πριν.

γ. Καταργήθηκε η απένταξη από το ΚΟΤ σε περιπτώσεις υπέρβασης της μέγιστης κατανάλωσης έως και 10% ανά κατηγορία. Με το νέο πλαίσιο, οι ευπαθείς ομάδες δεν απεντάσσονται, αλλά τιμολογούνται με τις ανταγωνιστικές χρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας μόνο για την υπερβάλλουσα κατανάλωση.

δ. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η καταχρηστική ένταξη ευκατάστατων οικογενειών στο ΚΟΤ (η οποία γίνεται μέσω της αλλαγής του δικαιούχου του μετρητή), προσμετρώνται πλέον τα εισοδήματα και η περιουσία όλων των ατόμων του νοικοκυριού που φιλοξενούνται από τον κύριο δικαιούχο.

➤ Το έτος 2017 σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν.4508/2017 (Α'200), προβλέφθηκε η σύσταση ειδικού λογαριασμού για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος, καθώς και η διάθεση ποσού δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ως εφάπαξ ειδικό βοήθημα, το οποίο μεταφέρθηκε από τον Κρατικό Προϋπολογισμό εντός του 2017 στον παραπάνω ειδικό λογαριασμό με διαχειριστή τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

ΑΕ (ΔΕΔΔΗΕ) με σκοπό τη στήριξη καταναλωτών με χαμηλά εισοδήματα, οι οποίοι έχουν αποσυνδεθεί από το δίκτυο παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών. Το ποσό αυτό αυξήθηκε και σήμερα φτάνει τα 20 εκατ. ευρώ. Ως προς τη διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση του εφάπαξ ειδικού βοηθήματος, προβλέπεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 της παραπάνω ΚΥΑ, ότι η αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται στον οικείο Δήμο, όπου συστήνεται Επιτροπή, αποτελούμενη από έναν (1) εκπρόσωπο της αντίστοιχης Δημοτικής Αρχής, έναν (1) εκπρόσωπο του Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε Α.Ε.) και έναν (1) εκπρόσωπο Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας. Η Επιτροπή εξετάζει τις υποβληθείσες αιτήσεις, αξιολογεί την πραγματική οικονομική και περιουσιακή κατάσταση των αιτούντων, χορηγεί το ειδικό βοήθημα και δίνει άμεσα την εντολή για την επανασύνδεση των ευπαθών καταναλωτών.

- Έχει θεσμοθετηθεί η χορήγηση επιδόματος θέρμανσης σε συγκεκριμένες κατηγορίες καταναλωτών πετρελαίου θέρμανσης εσωτερικής καύσης λόγω της αύξησης της τελικής τιμής του συγκεκριμένου προϊόντος.
- Επιπρόσθετα, προγράμματα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης έχουν ήδη δρομολογηθεί σε εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας με σημαντική συνεισφορά. Προς αυτή την κατεύθυνση το αναθεωρημένο, για το σκοπό αυτό, Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατοικιών, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένα μικρή ενεργειακή απόδοση και οι οποίες ανήκουν σε ιδιοκτήτες με χαμηλά εισοδήματα χωρίς δυνατότητα πλήρους χρηματοδότησης με ίδια κεφάλαια της ενεργειακής αναβάθμισης της κατοικίας τους.. Το νέο Πρόγραμμα έχει εκπονηθεί έτσι ώστε να απευθύνεται στους οικονομικά ασθενέστερους πολίτες.
- Στο πλαίσιο του Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης, προβλέπεται ότι οι εταιρείες παροχής ενέργειας που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο μηχανισμό δύνανται να εκπληρώσουν το στόχο εξοικονόμησης ενέργειας με την υλοποίηση μέτρων σε ευάλωτα νοικοκυριά προσαυξάνοντας τις μονάδες εξοικονόμησης ενέργειας με το συντελεστή 1,4. Επίσης, στο πλαίσιο παροχής κινήτρων για την αποτελεσματική λειτουργία των Ενεργειακών Κοινοτήτων προβλέπει την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Υβριδικών Σταθμών από ενεργειακές κοινότητες με σκοπό την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των μελών τους και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της ενεργειακής κοινότητας με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού.

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) έχει αναλάβει την κατάρτιση σχεδίου με σκοπό την εξειδίκευση των μέτρων πολιτικής για την καταπολέμηση του συγκεκριμένου φαινομένου και την επίτευξη του σχετικού ποσοτικού στόχου που έχει τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Επισημαίνεται ότι το Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τον ορισμό του ενεργειακά φτωχού νοικοκυριού, τον καθορισμό του μηχανισμού ποσοτικοποίησης και παρακολούθησης του φαινομένου της ενεργειακής πενίας τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο και το σχεδιασμό στοχευμένων δράσεων αντιμετώπισης του φαινομένου, όπως ενδεικτικά είναι ευνοϊκά τιμολόγια, χορήγηση επιδομάτων, ενεργειακοί έλεγχοι, συμμετοχή σε ενημερωτικές και εκπαιδευτικές δράσεις, ευνοϊκοί όροι στα προγράμματα επιδότησης, προώθηση δράσεων για την ανακούφιση των ευάλωτων νοικοκυριών στο πλαίσιο των Καθεστώτων Επιβολής κ.α.

Ως προς το Παρατηρητήριο Ενεργειακής Φτώχειας, στόχος της υλοποίησής του είναι η εκτίμηση των πραγματικών επιπέδων ενεργειακής φτώχειας στην Ελλάδα μέσω αντιπροσωπευτικών δεικτών, η παρακολούθηση της εξέλιξης τους στην πάροδο των ετών, η αναγνώριση των συνθηκών στις οποίες εντείνεται το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας και η άσκηση αποτελεσματικότερης ενεργειακής πολιτικής με γνώμονα την επίτευξη οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Επίσης στόχος του είναι ο προσδιορισμός πιθανών μέτρων πολιτικής για την εξομάλυνση του φαινομένου και η παρακολούθηση της εξέλιξης των συγκεκριμένων δεικτών σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Το Παρατηρητήριο Ενεργειακής Φτώχειας αποτέλεσε ένα από τα εφελκέρια για την προκήρυξη του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου. Το ΚΑΠΕ συμμετέχει στην κοινοπραξία που έχει αναλάβει την

ανάπτυξη του ως υπεργολάβος με αποτέλεσμα να αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ των δυο Παρατηρητηρίων. Ο ρόλος του ΚΑΠΕ είναι πολλαπλός αφού θα μεταδώσει τη προγενέστερη εμπειρία του από το Ελληνικό Παρατηρητήριο, ενώ θα συμβάλλει τόσο στη συλλογή των υφιστάμενων πολιτικών όσο και στη διενέργεια δράσεων ενημέρωσης στην Ελλάδα αναφορικά με το φαινόμενο της ενεργειακής πενίας. Ήδη στο πλαίσιο της Πράξης του ΕΠΑνΕΚ, προβλέπεται η αξιολόγηση των υφιστάμενων πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έτσι όπως συλλέχθηκαν από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Ενεργειακής Φτώχειας με σκοπό την επιλογή των αποτελεσματικότερων από αυτών και την ενσωμάτωσή τους στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας.

Αναφορικά με τα προβλεπόμενα μέτρα πολιτικής έως το έτος 2030 στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, θα δρομολογηθεί η βελτίωση των υφιστάμενων μέτρων του κοινωνικού τιμολογίου και του καθεστώτος της Καθολικής Υπηρεσίας ώστε να αφορά αποκλειστικά ενεργειακά ευάλωτα νοικοκυριά. Παράλληλα θα εξεταστεί και η δυνατότητα εισαγωγής της «ενεργειακής κάρτας» ως μέτρου ενίσχυσης των ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα αντικαταστήσει τα υπόλοιπα μέτρα ενίσχυσης για κατανάλωση ενεργειακών αγαθών και θα δώσει στους καταναλωτές το δικαίωμα να επιλέξουν αυτοί τον τρόπο που θα καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες. Ακόμα, στοχευμένα χρηματοδοτικά προγράμματα θα σχεδιαστούν με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων κατοικίας ενεργειακά ευάλωτων νοικοκυριών. Τέλος, θα διερευνηθεί η παροχή κινήτρων τόσο στους παρόχους ενέργειας στο πλαίσιο του Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης, όσο και στις Ενεργειακές Κοινότητες ώστε να συμβάλλουν δραστικότερα στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων όπου διαμένουν ενεργειακά ευάλωτα νοικοκυριά.

Χαιρετίζουμε τέλος, το όψιμο ενδιαφέρον της ερωτώσας βουλευτού για το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας στην Ελλάδα, καθώς και την απομάκρυνσή της από παλαιότερη δήλωση όπου εξέφραζε την ανησυχία ότι όσοι περισσότεροι πολίτες ηλεκτροδοτηθούν δωρεάν σήμερα, τόσο περισσότεροι θα είναι αυτοί που θα έχουν αύριο ανάγκη.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων: 0
Σύνολο Σελίδων: 4